

06

MAREC 2010
letnik 6

KAZIIN

PRIMORSKI ŠTUDENTSKI UNIVERZITETNI ČASOPIS

10 LET REFORMABOLOGNA

Ko ima študent otroka...

Intervju – dr. Andraž Teršek

Kultura razzura 2010!

Mitja Tretjak >> vodja skupine za medije Šoup

Uredništvo tega časopisa se je od nekdaj trudilo ustvarjati čim pestrejšo in raznolike vsebine. Tematskih številok smo se v vseh teh letih otepli, saj so le-te v nasprotju s pojmom *kažina*, katerega se hote ali nehote vedno držimo. Drugače bi bilo, če bi ta študentski mesečnik nosil ime *Kvadrat*. Kljub temu prizadevanju je nastala pričujoča številka, ki zaradi dogajanja na slovenski politični sceni ni mogla mimo tega, da se ne bi v različnih člankih, z različnimi pristopi in na včasih resnejši, včasih pa lahkotnejši način, lotila nekaterih bistvenih pojmov, ki bi morali biti v naši demokratični družbi vsem dobro poznani, obče veljavni in spoštovani. Eden od teh je svoboda izražanja. Ta izvira iz svobode mišljenja, ki jo kot temeljno človekovo pravico poleg Ustave Republike Slovenije jasno določa tudi Deklaracija o človekovih pravicah v svojem 19. členu. Človek je torej svoboden misliti in izraziti svoje misli. Temu ne more nihče oporekati. Ko pa začnejo ljudje uporabljati nasilen govor, ko postanejo nestrpni ... takrat ne govorimo več o svobodi, kajti njihova svoboda se konča točno tam, kjer se začne svoboda drugih. Mislil sem, da je to nesporno. Ob zadnjih dogodkih v slovenskem parlamentu pa sem se nekoliko zamislil. Očitno obstajajo različne svobode, z različnimi odtenki in interpretacijami, podobno kot obstajajo pravice, ki veljajo za vse, vendar so do njih upravičeni le nekateri, ne glede na to, da v ustavi točno piše, kako smo vsi državljani enaki, ne glede na ... To pomeni, da so eni bolj enaki, drugi manj, tretji pa, zaradi svoje *drugačnosti*, po definiciji nimajo sploh nobene pravice, zato niso toliko svobodni kot ostali oz. kolikor bi morali biti. Če tu napišem, da je nekdo eno veliko budalo ali pa, če se zlažem in rečem, da je nekdo nekaj, kar dejansko ni, si lahko kmalu nakopljem kup težav, tudi če je moj namen le-ta, da preizkusim ali imajo moje besede isto težo kot tiste, ki jih navajajo (recimo) v parlamentu. Tu si namreč marsikdo upa širiti težke laži in rezultat takšnega početja je, da se neresnice širijo med ljudmi v obliki resnic in to zato, ker jih nihče ne ustavi in lažnivce sankcionira. Zdi se mi, da se izvoljeni predstavniki v parlament, okužijo z virusom lopovstva, saj kmalu po izvolitvi, zaščiteni s poslansko imuniteto, začnejo lagati, krasti, podkupovati, *mutiti* z orožjem in včasih imajo celo izpade, ki bi jih prej pripisovali nekemu, ki se mu je utrgalo. Take so nekoč pošiljali v norišnico in rekli so jim norci. Če v duhu svobode izražanja povežem skupaj vse predstavljene teze lahko torej zapišem, da je parlament novodobna norišnica, da so poslanci norci, poleg tega pa še tatovi, lopovi in banditi. Tako grobo posploševanje je tu zelo na mestu, saj gre za početje, ki sem ga zasledil med samimi poslanci, zato mi zdaj nihče ne more ničesar očitati.

- 4 Napovednik
- 6 (o)glasna deska
- 7 Ko ima študent otroka
- 11 Izvenserijsko
- 12 Kultura raztura 2010
- 15 Dokumentarec
o Borisu Pahorju
- 17 Projekt Človek v Piranu
- 18 Tropske bolezni
- 19 Časovna banka
- 20 Burja na šofiti
- 22 KCUP za uspešen vzlet
- 23 Prisegam, da lažem
- 24 Brez slabe vesti
- 26 Fotojota
- 28 Študent na Zemlji
- 29 Študentski lonec
- 30 Bela čista Desetka
- 32 Iz neke vmes
- 33 Intervju
z Andražem Terškom
- 37 Obalna krčma
- 38 Kolumna -
Matija Stepišnik
- 39 Kolumna -
Andrej Černic
- 40 Kolumna -
Marko Gavriloski
- 41 Kolumna -
Sara Cano Fernández
- 42 Potopis: Kolumbija
- 46 Samoumetnost
- 47 Obišči
- 48 Preberi
- 49 Poslušaj
- 50 Poglej
- 51 Kažin meseca

Google Wave

UREJA >>> **matjaž kljun**

Google wave

24 Le redko kdo ne pozna velikana *Google*. Njihov iskalnik je verjetno marsikomu vhodna stran v svetovni splet. A od iskalnika do današnje-ga ponudnika spletnih storitev je minilo več kot desetletje, kar si lahko preberete v prejšnji številki *Kažina*. Obudimo spomin od prejšnjega članka, da dobimo občutek o njegovi velikosti. Danes je *Google* ponudnik elektronske pošte *Gmail*, spletnega pisarniškega paketa *Google Docs* (urejevalnik besedil, preglednic in predstavitev), programa za takojšnje sporočanje *Gtalk*, orodja za izdelavo spletnih strani *Google Sites*, koledarja *Google Calendar*, *Google Video* (poleg tega so kupili tudi *You Tube*), blogovnika *Blogger*, zemljevidov *Google Maps*, prevajalnika *Google Translate*, bralnika novičarskih virov *Google Reader* in še bi lahko naštevali. Poleg tega ponujajo nekaj programske opreme, kot je *Picasa* za obdelavo fotografij in njihovo objavo na spletu, *Google Earth* za ogled naše Zemlje, spletni brskalnik *Chrome* in še nekaj namiznih programov, ki omogočajo povezavo z njihovimi storitvami. V nastajanju je še njihov operacijski sistem *Chrome OS*.

Zamudil vlak pri socialnem mreženju

Kljub veliki ponudbi storitev, se njihov nabor ne konča tukaj. A pri nekaterih storitvah je bil *Google* le prepočasen ali prepozen. Določene storitve mu je uspelo kupiti (*You Tube*, *Blogger*). Vseh pa (na srečo) ne (o tem, zakaj »na srečo« v zadnjem odstavku). *Google* je na primer zamudil vlak pri socialnem mreženju, kjer sta ga prehitela *Facebook* in *MySpace*. Kljub temu ima *Google* svoj *Orkut*, ki je priljubljen predvsem v Braziliji. Sedaj poskuša

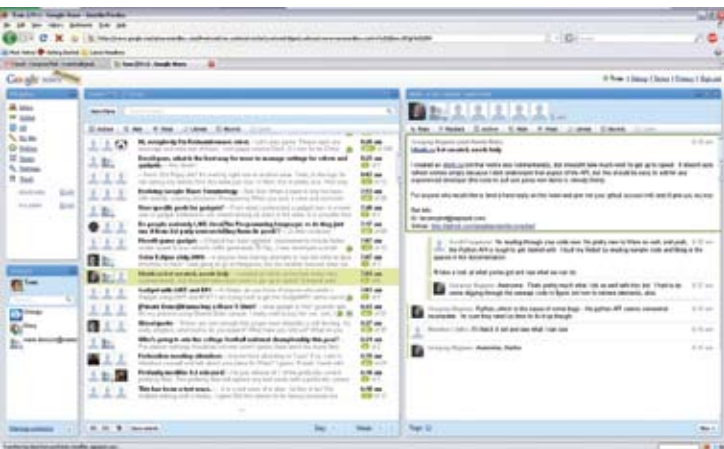
zamujeno nadoknaditi še z *Google Buzz*, socialna mreža *Gmaila*, ki hkrati vključuje tudi druge storitve (*Flickr*, *You Tube*, *Twitter*, *Blogger*, *Picasa*). Koliko uporabnikov bodo prepričali, bomo še videli. Dejstvo je namreč, da je večina uporabnikov že sprejela druge ponudnike na tem področju.

Komunikacijska nit med uporabniki

Ena od storitev, pri kateri *Google* orje ledino in ki ni bila predstavljena v prejšnji številki *Kažina* je *Google Wave*. *Wave* je še v poskusni fazi, kar pomeni, da lahko pridete do prijave le, če vas povabi nekdo, ki je vanj že vključen. *Wave* je težko opisati. Po eni strani je to storitev, ki jo že poznamo, po drugi pa popolnoma nova storitev. *Google Wave* je mešanica med elektronsko pošto, programom za takojšnje sporočanje in urejevalnikom besedil. Delimo ga lahko z drugimi in kar je še bolj pomembno, da poteka v živo. *Wave* si je težko predstavljati, če ga še nismo uporabljali. Dajmo ga razložiti skozi znane primere, a pred tem moramo najprej ustvariti nov *Wave* in vanj vključiti ljudi, s katerim ga želimo deliti. *Wave* se namreč imenuje tudi komunikacijska nit med skupino uporabnikov (lahko smo tudi sami). Uporabimo ga lahko kot nadomestek elektronske pošte. Celoten pogovor je sestavljen iz sporočil in odgovorov. Tak pogovor še posebej pride do izraza, če se pogovarja več ljudi hkrati. Približno tako, kot če bi si dopisovali elektronsko pošto med več osebami. Prednost *Wave* je ta, da pogovor vidijo vsi, ki so vanj vključeni in zato ni strahu, da bi koga izpustili iz pogovora, kar se pri elektronski pošti pogosto dogaja. Če se nekdo pridruži pogovoru kasneje, si lahko pogleda celoten potek nastajanja pogovora (nekakšen časovni trak).

Dejanski pogovor v živo

Wave lahko uporabimo kot program za takojšnje sporočanje, saj pogovor poteka v živo. Če smo navajeni pogovorov v *Windows Messenger* ali podobnih programih, nas lahko *Wave* presenetijo, saj

pogovor dejansko poteka v živo. Sogovorniki v *Wavu* vidijo naše sprotno tipkanje, brisanje in popravljanje (v tem *Google* sicer ni prvi). Kot bi nekdo opazoval ekran med tipkanjem in v živo gledal, kako nastaja naše besedilo. Poleg tega lahko med uporabniki, ki sledijo določenemu *Wavu*, potekajo tudi zasebni pogovori. Kot da bi se pogovarjali v skupini na glas, določena sporočila pa bi šepetali le nekaterim uporabnikom na uho. Obstajajo tudi javni *Wavi*, kjer potekajo pogovori podobno kot v IRC kanalih (če jih kdo še pomni). Poleg tega so *Wavi* razširljivi. Razširitev se delijo na robote (bots) in orodja (gadgets). Z orodji lahko še obogatimo naš *Wave*. Vključujejo že izdelane ankete, igre kot so šah, izvajanje telefonskih konferenc in podobne bogate vsebine (med njimi tudi *Google Maps* oziroma *Wave Maps*). Roboti pa so v bistvu elektronski naslovi, ki jih dodamo na naš spisek poznanih oseb in jih lahko dodajamo k *Wavom*. Ti roboti (skriti za e-naslovi) opravljajo različne storitve: se pogovarjajo z vami (elizarobot@appspot.com), objavijo *Wave* na blogu (blog-wave@appspot.com), kot je *Blogger* (komentarji v blogu se pojavijo tudi v *Wavu*), brišejo prazne odgovore, sledijo gibanju delnic ...

Priročno pisanje dokumentov
Lahko pa *Wave* uporabimo kot

orodje za pisanje dokumentov. Ena prednost je recimo ta, da nam besedila ni potrebno shranjevati, saj shranjuje samodejno v realnem času že med našim pisanjem. Druga odlika je, da dokument lahko soustvarjamo z drugimi v realnem času. To lahko sicer počnemo že z *Google Docs*, a *Wave*, kot že povedano, vključuje še druge oblike komunikacije. Omogoča sprotno pregledovanje napak v besedilu in jih podčrtuje podobno kot ostali urejevalniki besedil. Še boljše: *Wave* se lahko sproti prevaja v kar nekaj tujih jezikov. V *Wave* lahko vključimo tudi različne večpredstavnostne vsebine: slike, video posnetke (You Tube) zemljevide (*Google Maps*), anketna vprašanja in podobno.

Google tako poskuša biti številka ena na spletu. Ponuja veliko storitev in išče nove možnosti. Dejstvo je, da je danes največji tovrstni ponudnik in je hkrati zelo dober na področju podatkovnega rudarjenja (to je njihov paradni konj – spletni iskalnik in oglaševanje). Želi si hraniti vse več naših podatkov in z njimi početi razno razne reči. Predstavljajte si, da imamo pri nekemu shranjeno vso elektronsko pošto, dokumente, blog, video posnetke, fotografije in druge podatke v digitalni obliki. Poleg tega, pa ta nekdo ve,

kaj iščemo na spletu, kam klikamo, koga poznamo ... Ta nekdo je nekdo, ki ga sploh ne poznamo. Je najboljši pri iskanju in povezanju najrazličnejših podatkov, ki jih izkorišča za svoj poslovni načrt. A naš namen ni ustvarjanje preganjavice. *Google* namreč ponuja kvalitetne storitve in če jih potrebujemo, jim je težko reči ne. Le premislite, komu zaupate določene podatke.

25

**Google Wave 101 –
Lifehackerjevi napotki za
kakovostnejše Waveanje**

<http://lifehacker.com/5376138/google-wave-101>